

1. OVERZICHTSTABEL VERZELFSTANDIGING

Toepassingsgebied: Vlaamse Gewest

Het extern verzelfstandigd agentschap in privaatrechtelijke vorm of private EVA werd niet opgenomen, omdat dit onverenigbaar is met het officieel karakter van het gemeentelijk onderwijs.

VERZELFSTANDIGING GEMEENTELIJK ONDERWIJS			
DE GEMEENTE	DELEGATIE	INTERNE VERZELFSTANDIGING	EXTERNE VERZELFSTANDIGING
		FINANCIËLE RESPONSABILISERING	
Rechtspersoonlijkheid Treedt op via organen	Binnen de gemeente Zonder eigen rechtspersoonlijkheid	Binnen de gemeente Zonder eigen rechtspersoonlijkheid	Buiten de gemeente Met eigen rechtspersoonlijkheid
VORMEN?	Gemeente = rechtspersoon	Gemeente = rechtspersoon	AGB
	soon	Geen regels meer in gemeentereglementering => volledig op eigen maat in te vullen door de gemeente	Autonoom gemeentebedrijf (= rechtspersoon + publiekrechtelijk van aard) (artikelen 225-244 DLB)
	– Van gemeenteraad naar college – Van college naar algemeen directeur – Van algemeen directeur naar personeelslid – Van financieel directeur naar personeelslid		Diensten met een eigen rechtspersoonlijkheid die door de gemeente worden opgericht of waarin de gemeente deelneemt en die belast zijn met welbepaalde beleidsuitvoerende taken van gemeentelijk belang. Vanuit hun taakstelling inzake beleidsuitvoering kunnen de gemeentelijke extern verzelfstandigde agentenschappen tevens betrokken worden bij de beleidsvoorbereiding

SCHOOL- BESTUUR?	DE GEMEENTE	DELEGATIE	INTERNE VERZELFSTANDIGING	AGB
	FINANCIËLE RESPONSABILISERING			
	De gemeente als rechtspersoon is schoolbestuur van het gemeentelijk onderwijs	De gemeente als rechtspersoon blijft schoolbestuur van het gemeentelijk onderwijs	De gemeente als rechtspersoon blijft schoolbestuur van het gemeentelijk onderwijs	Het AGB als afzonderlijke rechtspersoon wordt schoolbestuur = beleidsuitvoerend + beleidsvoorbereidend Beleidsbeslissingen blijven echter bij de gemeenteraad
	Bevoegd orgaan/top-ambtenaar: – Gemeenteraad (GR) – College van burgemeester en schepenen (CBS) – Algemeen directeur (ALDI) – Financieel directeur (FINDI)	Bevoegd orgaan/top-ambtenaar: – Gemeenteraad (GR) – College van burgemeester en schepenen (CBS) – Algemeen directeur (ALDI) – Financieel directeur (FINDI) Mogelijkheden tot delegatie en subdelegatie – Beslissing GR/CBS/ALDI/FINDI – Organisatie-beheersingssysteem	Gemeente vult zelf in welke bevoegdheden hierbij horen en aan wie deze worden toegewezen	Bevoegd orgaan/persoon: – Raad van bestuur (voorzitter is lid CBS): volheid van bevoegdheid, met uitzondering van wat bij decreet, in de statuten of in de beheersovereenkomst aan de GR is voorbehouden – Bepaalde bevoegdheden kunnen statutair worden gedelegeerd aan een directiecomité of gedelegeerd bestuurder + subdelegatie mogelijk aan personeelsleden AGB (art. 236 DLB)
			– Beslissing GR (of CBS na delegatie / of ALDI na subdelegatie) – Beslissing CBS / ALDI / FINDI (financiële responsabilisering) – Organisatiebeheersingssysteem	– Oprichtingsbeslissing (verslag + statuten) – Beheersovereenkomst (jaarlijkse evaluatie)

	<p>Voor onderwijs toe te passen op:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Personeelslid onderwijnsinstelling (directeur ...) - Personeelslid andere gemeentelijke dienst (leidinggevende dienst personeel ...) 	<p>Voor onderwijs toe te passen op:</p> <p>1) Interne verzelfstandiging</p> <ul style="list-style-type: none"> - School - Scholengemeenschap (eigen onderwijs) - Gemeentelijk onderwijs in zijn geheel (of deelcombinaties) - Dienst onderwijs - Personeelslid (directeur ...) voor activiteiten school - Personeelslid (directeur ...) voor activiteiten scholengemeenschap (eigen onderwijs) <p>2) Financiële responsabilisering</p> <ul style="list-style-type: none"> - Personeelslid (directeur ...) voor activiteiten school (bv. kas voor cash ontvangsten en provisie voor uitgaven) of scholengemeenschap (eigen onderwijs) 	<p>Voor onderwijs toe te passen op:</p> <ul style="list-style-type: none"> - School - Scholengemeenschap (eigen onderwijs) - Gemeentelijk onderwijs in zijn geheel (bv. AG Stedelijk Onderwijs Antwerpen)
--	---	---	--

PERSONEEL?	DE GEMEENTE	DELEGATIE	INTERNE VERZELFSTANDIGING FINANCIËLE RESPONSABILISERING	AGB
	Gemeente is bevoegd als werkgever (WG)	Gemeente is bevoegd als werkgever (WG)	Gemeente is bevoegd als werkgever (WG) <ul style="list-style-type: none"> – Gemeente kan personeel ter beschikking stellen aan de verzelfstandigde entiteit 	AGB is bevoegd als werkgever (WG) <ul style="list-style-type: none"> – Gemeente kan personeel ter beschikking stellen (in dat geval blijft de gemeente juridisch gezien de WG) of overdragen (artikelen 185, § 1, 1°, 225, § 2 en 230 DLB) – Personeel AGB kan in statutair of contractueel verband worden aangesteld – Overeenstemmende rechtspositivering van het gemeentepersoneel is van toepassing op het personeel AGB + AGB stelt afwijkingen op deze rechtspositivering vast, voor zover het specifieke karakter van het AGB dat verantwoordt – AGB bepaalt de rechtspositivering van de betrekkingen die niet bestaan binnen de gemeente (artikel 239 DLB)

	<p>Niet-gesubsidieerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Decreet Lokaal Bestuur (DLB) + Bestuur (DLB) + Rechtspositiebesluit - Lokale rechtspositie-regeling gemeentepersoneel - Lokale rechtspositie-regeling gemeentepersoneel - Gemeente vult zelf in of er bevoegdheden voor personeelsaangelegenheden worden gedelegeerd 	<p>Niet-gesubsidieerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Decreet Lokaal Bestuur (DLB) + Bestuur (DLB) + Rechtspositiebesluit - Lokale rechtspositie-regeling gemeentepersoneel - Aanstelling/ontslag/tucht: CBS kan delegeren naar ALDI - + ALDI kan subdelegeren naar personeelslid - Dagelijks personeels-beheer: ALDI kan delegeren naar personeelslid 	<p>Niet-gesubsidieerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Decreet Lokaal Bestuur (DLB) + Bestuur (DLB) + Rechtspositiebesluit - Lokale rechtspositie-regeling gemeentepersoneel - Aanstelling/ontslag/tucht = CBS - Dagelijks personeels-beheer = ALDI 	<p>Niet-gesubsidieerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Decreet Lokaal Bestuur (DLB) + Rechtspositiebesluit - Lokale rechtspositie-regeling gemeentepersoneel - Raad van bestuur AGB is bevoegd voor alle personeelsaangelegenheden (binnen de statutaire grenzen) - Aanstelling/ontslag/sancties/tucht: Raad van bestuur kan delegeren naar directiecomité of gedelegeerd bestuurder + kan subdelegeren naar een personeelslid AGB - Terbeschikkingstelling statutair personeel in principe mogelijk (contractueel personeel niet) - Overdracht statutair personeel in principe mogelijk (contractueel personeel ook, maar moeilijker in de praktijk) - Statutaire of contractuele aanstelling in principe mogelijk - Afwijkingen op lokale rechtspositie-regeling in principe mogelijk
--	--	---	--	--

<p>Gesubsidieerd: altijd rekening houden met de specifieke onderwijsregelgeving, bv. het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs (DRP)</p> <p>Wie of wat is belast met de uitoefening van een bepaalde bevoegdheid (naar wie wordt er verwezen?)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Algemeen naar 'schoolbestuur' of 'inrichtende macht': in dit geval kan de rechtspersoon die als schoolbestuur wordt beschouwd (de gemeente, een AGB ...) optreden via zijn bevoegde organen: bv. de gemeenteraad of het schepencollege voor de gemeente, de raad van bestuur voor een AGB ... (bv. artikel 20, § 2, artikel 67 DRP) - Specifiek naar een rechtspersoon, zoals de gemeente: de gemeente treedt op via haar bevoegde organen / topambtenaren (GR, CBS, ALDI, FINDERI ...) - Specifiek naar een orgaan van de gemeente, zoals gemeenteraad, schepencollege ... (bv. artikel 4, § 5 Decreet Rechtspositie over aanstellingen en dergelijke meer): hier kan men niet van afwijken 	
---	--

<p>Gesubsidieerd: decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991 (DRP)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aanstelling/vaste benoeming/ontslag/afzetting/tucht = CBS - Toekennen afwezigheid/verlof/terbe- schikkingstelling/ affectatie/zorgkre- diet/loopbaanon- derbreking = CBS - (ander) dagelijks personeelsbeheer = bevoegdheid ALDI 	<p>Gesubsidieerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - DRP - Aanstelling/vaste benoeming/ontslag/afzetting/tucht = CBS + geen delegatie mogelijk - Toekennen afwezig- heid/verlof/terbe- schikkingstelling/ affectatie/zorgkre- diet/loopbaanon- derbreking = CBS + geen delegatie mogelijk - (ander) dagelijks personeelsbeheer: ALDI kan delegeren naar personeels- lid 	<p>Gesubsidieerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Raad van bestuur AGB is bevoegd voor alle personeelsaangelegenheden (binnen de statutaire grenzen) - Aanstelling/ontslag/sancties/tucht: Raad van bestuur kan delegeren naar directiecomité of gedelegeerd bestuurder + kan subdelegeren naar een personeelslid AGB - Terbeschikkingstelling (gemeente = WG): artikel 17quater DRP spreekt een principieel verbod uit op terbe- schikkingstelling van onderwijsperso- neel aan derden, maar artikelen 185, § 1, 1° en 225 DLB bieden een decretale uitzonderings- basis, dus mogelijk - Overdracht (AGB = WG): mogelijk op basis van artikel 74 DRP (maar geen keuzemogelijkheid voor het perso- neel want overdracht binnen eigen net) - Statutaire of contractuele aanstel- ling: overeenkomstig het DRP, anders geen subsidiëring - Rechtspositieregeling + eventuele afwijkingen: overeenkomstig het DRP, anders geen subsidiëring
--	---	---

WERKINGS- MIDDELEN / FINANCIËN?	Algemeen voor elke gemeente			AGB
	DE GEMEENTE	DELEGATIE	INTERNE VERZELFSTANDIGING	
	<p>Subsidies van de overheid (Vlaamse, federale, Europese overheden ...)</p> <p>Eigen middelen (te verwerven via belastingen, allerhande vergoedingen en retributies, opbrengsten van activa ...)</p>		FINANCIËLE RESPONSABILISERING	
	Gemeenteraad stelt meerjarenplan vast (de jaarlijkse kredieten maken daar deel van uit)	Eventuele bijbehorende middelen gaan mee	Gemeente bepaalt zelf welke middelen er ter beschikking worden gesteld en hoever de bevoegdheden gaan inzake verwerving binnen de grenzen van het DLB	<p>Raad van bestuur stelt meerjarenplan vast + eventuele aanpassingen (GR keurt goed) (artikel 242 DLB)</p> <p>Gemeente kan middelen ter beschikking stellen of overdragen (artikelen 225, § 2 en 230 DLB)</p> <p>AGB kan eventueel eigen inkomsten of andere financieringen verwerven en aanvenden (artikel 240 DLB)</p> <p>Als aparte rechtspersoon en schoolbestuur kan het AGB de middelen rechtstreeks ontvangen:</p> <ul style="list-style-type: none"> – subsidies overheid – dotatie gemeente
	Gewone bevoegheidsregeling geldt	Delegatiebeslissing Organisatiebeheersingssysteem	Bestissing GR + de financiële verhoudingen met de gemeente moeten worden geregeld in het organisatiebeheersingssysteem	<p>Financiële verhoudingen te regelen in:</p> <ul style="list-style-type: none"> – statuten – beheersovereenkomst

	Volgens de gemeentelijke regeling en financieel beheer (BBC)	Volgens de gemeentelijke regeling en financieel beheer (BBC)	Volgens de gemeentelijke regeling en financieel beheer (BBC)	Volgens de gemeentelijke regeling en financieel beheer (BBC) voor de beleidsrapporten en de boekhouding, niet voor het beheersmatige luik (= de regels over het aangaan van verbintenissen, de kredietbewaking, de wetmatigheidscontrole (visum) of de ondertekening van de girale betalingsorders)
--	--	--	--	---

PATRIMONIUM	DE GEMEENTE	DELEGATIE	INTERNE VERZELFSTANDIGING FINANCIËLE RESPONSABILISERING	AGB
	<p>Daden van beschikking</p> <ul style="list-style-type: none"> - Onroerende goederen = in principe GR, maar uitzonderingen mogelijk (zie artikelen 41, tweede lid, 1° en artikel 56, § 3, 8°, b DLB) - Roerende goederen = CBS (zie artikel 56, § 3, 8°, a DLB) <p>Daden van beheer</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gemeentelijke inrichtingen en eigendommen = CBS, maar GR kan algemene regels vaststellen (artikel 56, § 3, 1° DLB) 	<p>Daden van beschikking</p> <ul style="list-style-type: none"> - Onroerende goederen: GR kan niet delegeren, maar uitzonderingen mogelijk (zie artikelen 41, tweede lid, 1° en artikel 56, § 3, 8°, b DLB) - Roerende goederen: CBS kan delegeren naar ALDI + ALDI kan subdelegeren naar personeelslid (zie artikel 57 DLB) <p>Daden van beheer</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gemeentelijke inrichtingen en eigendommen: CBS kan delegeren naar ALDI + ALDI kan subdelegeren naar personeelslid (zie artikel 57 DLB) 	<p>Gemeente kan infrastructuur ter beschikking stellen</p> <p>Gemeente vult dit zelf in, maar omdat er geen aparte rechtspersoonlijkheid is, kan er dus geen eigendomsoverdracht plaatsvinden, noch kan de verzelfstandigde entiteit eigendommen in eigen naam verwerven of andere zakelijke rechten vestigen</p>	<p>Gemeente kan infrastructuur ter beschikking stellen of overdragen (artikelen 225, § 2 en 230 DLB)</p> <p>+ AGB = schoolbestuur</p> <p>Het autonoom gemeentebedrijf beslist vrij, binnen de grenzen van zijn doel, over de verwerving, de aanwending en de vervreemding van zijn goederen, over de vestiging of opheffing van zakelijke rechten op die goederen, alsook over de uitvoering van dergelijke beslissingen en over hun financiering (artikel 240, § 3 DLB)</p>

	Subsidievoorwaarden AGION kunnen worden toegepast	Subsidievoorwaarden AGION kunnen worden toegepast	Subsidievoorwaarden AGION kunnen worden toegepast	Subsidievoorwaarden AGION kunnen worden toegepast: – AGB wordt eigenaar (overdracht) of – AGB krijgt een zakelijk recht van minstens 30 jaar (terbeschikkingstelling) op de schoolgebouwen
--	---	---	--	---

2. OVERZICHT SAMENWERKINGSVORMEN GEMEENTELIJK ONDERWIJS (VLAAMSE GEWEST)

SAMENWERKING WAARBIJ ÉÉN GEMEENTE BETROKKEN IS			
HOE?	ONDERWIJSREGLEMENTERING	DECREET LOKAAL BESTUUR (DLB)	ANDERE REGLEMENTERING
<p>Beslissing gemeente tot vorming van een scholengemeenschap met de eigen onderwijsinstellingen</p>	<p>Artikelen 125bis tot 125duodequadragies van het Decreet Basisonderwijs van 25 februari 1997</p> <p>Artikelen 49 tot 66 van de Codex Secundair Onderwijs</p>	<p>Vorm van interne organisatie cfr. organogram (artikel 161 DLB)</p>	
<p>Overeenkomst tot vorming van een scholengemeenschap tussen één of meer onderwijsinstellingen van één gemeente en één of meer onderwijsinstellingen van het:</p> <ul style="list-style-type: none"> – provinciaal onderwijs – gemeenschapsonderwijs – vrij onderwijs 	<p>Artikelen 125bis tot 125duodequadragies van het Decreet basisonderwijs van 25 februari 1997</p> <p>Artikelen 49 tot 66 van de Codex Secundair Onderwijs</p>		<p>Artikel 5.69-5.70 Burgerlijk Wetboek</p> <p>Artikel 5.69-5.70 Burgerlijk Wetboek</p>
<p>Overeenkomst voor samenwerking tussen een gemeente en één of meer:</p> <ul style="list-style-type: none"> – andere publiekrechtelijke rechtspersonen – privaatrechtelijke rechtspersonen 			<p>Artikel 5.69-5.70 Burgerlijk Wetboek</p>

<p>Beslissing tot samenwerking op het vlak van onderwijs tussen een gemeente en een provinciebestuur = interbestuurlijk samenwerkingsverband met rechtspersoonlijkheid = interlokale onderwijsvereniging (ILOV) (zie verder)</p>	<p>Decreet van 28 november 2008 betreffende de interlokale onderwijsvereniging (ILOV-decreet)</p>		
<p>Oprichting / Deelname / Vertegenwoordiging in rechtspersonen Geen taken van gemeentelijk belang!</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verenigingen, stichtingen en sociale ondernemingen - Vennootschap die uitsluitend de realisatie van lokale PFS-projecten als vermeld in het decreet van 18 juli 2003 betreffende publiek-private samenwerking als doelstelling heeft 		<p>Artikel 386 DLB</p>	<p>Decreet van 18 juli 2003 betreffende publiek-private samenwerking</p>

<p>Publiek-private Samenwerking tussen een lokaal bestuur en een privaatrechtelijke partij</p> <p>Lokale besturen = gemeenten, provincies, autonome gemeentebedrijven, autonome provinciebedrijven, openbare centra voor maatschappelijk welzijn, intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en kerkbesturen</p>	<p>Cfr. artikelen 386 en 473 DLB</p>	<p>Decreet van 18 juli 2003 betreffende publiek-private samenwerking</p> <p>PPS-projecten: projecten die door publiek- en privaatrechtelijke partijen, gezamenlijk en in een samenwerkingsverband worden gerealiseerd om een meerwaarde voor die partijen tot stand te brengen</p> <p>Lokale PPS-projecten: PPS-projecten van de lokale besturen en van de ervan afhangende rechtspersonen</p>
--	--------------------------------------	--

SAMENWERKING WAARBIJ MEERDERE GEMEENTEN BETROKKEN ZIJN			
HOE?	ONDERWIJSREGLEMENTERING	DECREET LOKAAL BESTUUR (DLB)	ANDERE REGLEMENTERING
Overeenkomst voor niet-duurzame samenwerking tussen een gemeente en één of meer andere gemeenten		Artikel 387 van het Decreet Lokaal Bestuur bepaalt dat de gemeenten onderling overeenkomsten kunnen sluiten, met behoud van de toepassing van de bepalingen over intergemeentelijke samenwerking	
Oprichting bij overeenkomst van een samenwerkingsverband tussen gemeenten om een welbepaald project van gemeentelijk belang te verwezenlijken (duurzame samenwerking) Mogelijkheid tot deelname van (met behoud van de toepassing van andersluidende decretale bepalingen): <ul style="list-style-type: none"> – andere publiekrechtelijke rechtspersonen – privaatrechtelijke rechtspersonen Bv. scholengemeenschap	Interlokale vereniging: artikelen 392 tot 395 van het DLB = samenwerkingsverband zonder rechtspersoonlijkheid en zonder beheersoverdracht		

<p>Oprichting bij akte met statuten van een samenwerkingsverband tussen lokale besturen om doelstellingen te verwezenlijken die behoren tot het beleidsdomein onderwijs</p> <p>Opdracht:</p> <ul style="list-style-type: none"> - duidelijk omschreven onderwijsdoelstellingen plannen, uitvoeren en controleren of - duidelijk omschreven ondersteunende diensten inzake onderwijs verlenen aan de deelnemers <p>Lokale besturen = gemeentebesturen, provinciebesturen of verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid opgericht door een gemeente of provincie</p> <p>Mogelijkheid tot deelname van onder meer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - andere onderwijsverenigingen - de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) - de inrichtende machten van het gesubsidieerd vrij onderwijs - de inrichtende machten van het gemeenschapsonderwijs <p>Bv. ondersteuningsnetwerk</p>	<p>Interlokale onderwijsvereniging (ILOV)</p> <p>Decreet van 28 november 2008 betreffende de interlokale onderwijsvereniging (ILOV-decreet)</p> <p>= samenwerkingsverband met rechtspersoonlijkheid en mogelijkheid tot beheersoverdracht via beheersovereenkomst</p>	
---	--	--

<p>Algemeen: intergemeentelijke samenwerking = samenwerking met het oog op de gemeenschappelijke behartiging van doelstellingen van gemeentelijk belang</p>		<p>Algemeen: artikelen 388 tot 391 DLB</p> <p>Principes samenwerkingsverbanden met rechtspersoonlijkheid: artikelen 396 tot 400 DLB</p>	
<p>Oprichting bij akte met statuten van een samenwerkingsverband tussen gemeenten om doelstellingen te verwezenlijken die behoren tot een of meer beleidsdomeinen</p> <p>Mogelijkheid tot deelname van onder meer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - autonome gemeentebedrijven, openbare centra voor maatschappelijk welzijn en de publiekrechtelijke verenigingen ervan, andere intergemeentelijke samenwerkingsverbanden DLB - privaatrechtelijke rechtspersonen met een specifieke doelstelling (energie / duurzaam beheer van materiaalcringen en afvalstoffen) 		<p>Projectvereniging: artikelen 401 tot 412 van het DLB</p> <p>= samenwerkingsverband met rechtspersoonlijkheid en zonder beheersoverdracht</p>	
		<p>Dienstverlenende vereniging: artikelen 413 tot 460 van het DLB</p> <p>= samenwerkingsverband met rechtspersoonlijkheid en zonder beheersoverdracht</p>	
		<p>Oprachthoudende vereniging: artikelen 413 tot 460 van het DLB</p> <p>= samenwerkingsverband met rechtspersoonlijkheid en met beheersoverdracht</p>	
<p>Publiek-private Samenwerking tussen een intergemeentelijk samenwerkingsverband en een privaatrechtelijke partij</p>		<p>Cfr. artikel 473 van het DLB</p>	<p>Decreet van 18 juli 2003 betreffende publiek-private samenwerking</p>